

KULTŪROS IR MENO TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2020-08-03 Nr. TAR 1-135

Posėdžio data: 2020 m. liepos 27 d., 15:00-17:00 val.

Posėdžio vieta: Tarybos posėdžių salė (Liepų g. 11)

Posėdžio pirmininkas – dr. Jonas Genys, Klaipėdos miesto savivaldybės Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus direktorius, Kultūros ir meno tarybos pirmininkas.

Posėdžio sekretorė – Dalia Želvytė-Mockuvienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vyr. specialistė.

Dalyvavo (7 nariai iš 11):

1. Dr. Jonas Genys, Klaipėdos miesto savivaldybės Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus direktorius, KMT pirmininkas;
2. Vladas Balsys, Lietuvos architektų sąjungos Klaipėdos skyriaus narys, architektas;
3. Kristina Jakštė, Klaipėdos miesto savivaldybės kultūros centro Žvejų rūmai renginių organizatorė;
4. Daiva Molytė-Lukauskienė, Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyriaus narė, poetė;
5. Neringa Poškutė-Jukumienė, Lietuvos dailininkų sąjungos Klaipėdos skyriaus pirmininkė, juvelyrė;
6. Marius Tumšys, VšĮ „Projektas LT“ direktorius, režisierius;
7. Romandas Žiubrys, VšĮ „Klaipėdos šventės“ direktorius, režisierius.

Kiti dalyviai:

1. Eglė Deltuvaitė, Kultūros skyriaus vedėja;
2. Skaistė Marčienė, galerija „si:said“;
3. Danguolė Ruškienė;
4. Darius Vaičekauskas, Lietuvos fotomenininkų sąjungos Klaipėdos skyriaus pirmininkas.

Posėdžio medžiaga:

1. Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamos „Vizualiųjų menų programų rėmimas“ sąlygos (2017 m. versija).
2. Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamos „Vizualiųjų menų programų rėmimas“ sąlygos (Neringos Poškutės-Jukumienės koreguota versija).

DARBOTVARKĖ:

1. Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamos programos „Vizualiųjų menų programų rėmimas“ sąlygų aptarimas, pateiktų pasiūlymų svarstymas.

Kultūros ir meno tarybos pirmininkas dr. Jonas Genys nustatė, kad yra kvorumas, dalyvauja 7 KMT nariai, ir susirinkimas laikomas teisėtu, pristatė vienintelį darbotvarkės klausimą ir posėdžio medžiagą – savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamos programos „Vizualiųjų menų programų rėmimas“ sąlygas, kurios buvo parengtos dar 2017 m. ir N. Poškutės-Jukumienės parengtą naują t.y. pakoreguotą 2017 m sąlygų versiją.

Pirmininkas atkreipė dėmesį, kad komisijos nariai pateikė pastabas dėl penkių naujai parengtų sąlygų punktų, todėl pasiūlė diskutuoti tik dėl tų penkių N. Poškutės-Jukumienės projekte pateiktų punktų. Dr. J. Genys pasiūlė pradėti diskusiją klausimu dėl programos tikslo.

Romandui Žiubriui abejonių sukėlė, ar programa galima remti organizacijų veiklą, ar prioritetas neturėtų būti vizualiųjų menų sklaida. R. Žiubrys pasiūlė remtis kitų programų aprašymais, kur aiškiai įvardijama „skatinti muzikų, teatralų kūrybinę veiklą“. R. Žiubrys ir šiame projekte siūlo išsaugoti analogišką programos tikslo aprašymą.

Vladas Balsys pasiūlė be dailės, fotografijos, tarpdisciplininio meno įtraukti ir kitas vizualiųjų menų sritis, jo manymu tokias kaip architektūra, juvelyrika. Kilo diskusija, ar palikti apibendrintai tik „vizualiuosius menus“, ar išvardinti konkrečias sritis, t.y. nurodyti kas visuotinai priskiriama vizualiesiems menams.

Eglė Deltuvaitė pastebėjo, kad Kultūros ministerijos vizualiųjų menų apraše išvardijamos tik trys sritys, t. y. dailė, fotografija, tarpdisciplininis menas. Toks pat išaiškinimas naudojamas ir Lietuvos kultūros taryboje. E. Deltuvaitės nuomone, teikiant kompleksinius projektus, architektūros ar juvelyrikos projektai šiame kontekste galėtų būti vertinami kaip tarpdisciplininio meno projektai.

V. Balsys nesutiko, kad architektūra yra tarpdisciplininis menas, jo nuomone, architektūra patenka prie vizualiųjų menų ir kurti atskirą programą architektūrai būtų netikslinga.

Marius Tumšys pasiūlė palikti platesnį vizualiųjų menų apibrėžimą, neišskiriant konkrečių sričių skliausteliuose.

Pirmininkas dr. J. Genys paklausė posėdžio dalyvių, ar Lietuvoje vizualiųjų menų sąvoka turi tikslų ir visų vienodai suprantamą apibrėžimą. Narių nuomonės išsiskyrė.

N. Poškutės-Jukumienės nuomone, sąvokos šiai dienai yra prasiplėtusios ir nebeatitinka šiuolaikinės aiškinimo sistemos. N. Poškutės-Jukumienės nuomone, išvardindami tik tris (dailė, fotografija, tarpdisciplininis menas) sritis, save apribojame ir leidžiame dirbti tik dviem ar trimis Klaipėdoje veikiančioms organizacijoms.

Dr. J. Genys pasiūlė laikytis tvarkos ir, jei kultūros lauke priimtas toks sąvokos išaiškinimas, ja ir reikėtų vadovautis. Kuomet bus juridiniuose dokumentuose kitoks apibrėžimas – naudosime jį.

Darius Vaičekas informavo, remiantis LR Architektūros įstatymu, architektūra nėra apibrėžiama kaip vizualusis menas.

V. Balsys pasakė, kad D. Vaičekas neišmano architektūros įstatymo ir nėra gerai įsigilinęs. V. Balsio nuomone, architektūros įstatyme labai aiškiai yra nurodyta, kad viena iš krypčių yra edukacija, o svarstoma vizualiųjų menų programa tam labai tinka.

M. Tumšys pasiūlė palikti platesnį variantą tik „vizualieji menai“, be išaiškinimo skliausteliuose, tokiu atveju lieka daugiau laisvės paraiškų teikėjams.

E. Deltuvaitė paminėjo, kad savivaldybės teisininkai peržiūrėjo teikiamus pasiūlymus, įvertino juos, kad siūlomos sąlygos atitiktų savivaldos įstatymą ir atkreipė dėmesį, kad tikslo formuluotėje palikus tik „vizualieji menai“, kilus klausimams, tektų remtis analogais, kitomis institucijomis arba jų praktika. Kitaip tariant būtų naudojamas oficialus sąvokos vizualieji menai išaiškinimas.

Dr. Jonas Genys pasakė, kad tokiu atveju, paliekant išsamesnį sąvokos išaiškinimą ar jį sutrumpinant, esmė lieka ta pati.

Pirmininkas pasiūlė prieš pereinant prie balsavimo dėl tikslo formuluotės reikia apsispręsti ar skliausteliuose paliekame sąvokos paaiškinimą ar ne, kaip siūlė kai kurie tarybos nariai.

Nutarta balsuoti: Kas už tai, kad tikslo aprašyme skliausteliuose šalia vizualiųjų menų būtų nurodoma „dailė, fotografija ir tarpdisciplininis menas“?

Įvyko balsavimas: 3 už, 3 prieš, 1 susilaikė. Posėdžio pirmininkas balsavo už.

NUTARTA: savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamos programos „Vizualiųjų menų programų rėmimas“ tikslo aprašyme šalia vizualiųjų menų skliausteliuose nurodyti „dailė, fotografija, tarpdisciplininis menas“.

R. Žiubrys atkreipė dėmesį, kad N. Poškutės-Jukumienės variante naudojama sąvoka „vizualus menas“, o ne „vizulieji menai“.

N. Poškutė-Jukumienė atsakė, kad naudojamos 3 skirtingos šių žodžių formos.

E. Deltuvaitė pasakė, kad formuluotė „vizualusis menas“ nebus tvirtinama savivaldybės teisininkų, nes sąvokos turi būti vienodos ir aiškios. N. Poškutė-Jukumienė pasiūlė teisininkams nuspręsti dėl teisingos formos.

Dr. J. Genys dar kartą perskaitė abiejų variantų programos tikslus. 2017 m. variantas: „Skatinti Klaipėdos vizualiųjų menų (dailės, fotografijos, tarpdisciplininio meno) sklaidą, vaikų ir jaunimo meninį ugdymą, vystyti miesto vizualiųjų menų ir bendrąją kultūrą“. N. Poškutės-Jukumienės variantas: „Skatinti Klaipėdos vizualaus meno kūrėjų organizacijų veiklą, vystančią miesto vizualinę ir bendrąją kultūrą“.

R. Žiubrys pasiūlė N. Poškutės-Jukumienės programos tikslo aprašyme „vizualinę kultūrą pakeisti į „vizualiųjų menų kultūrą“.

M. Tumšys pasiūlė į variantą – kai kurias 2017 m. projekte esančias formuluotes įtraukti į N. Poškutės-Jukumienės projektą, t.y. ir 2017 m. teiktame programos tikslu minimą „vaikų ir jaunimo meninį ugdymą“. Komisijos pirmininko paprašytas, M. Tumšys suformulavo siūlomą programos tikslo aprašymą: Skatinti Klaipėdos vizualiųjų menų (dailės, fotografijos, tarpdisciplininio meno) kūrėjų ir organizacijų veiklą, vaikų ir jaunimo meninį ugdymą, vystyti miesto vizualiųjų menų ir bendrąją kultūrą.

N. Poškutės-Jukumienės nuomone, įtraukus „vaikų ir jaunimo meninį ugdymą“, organizacijoms teks kurti mokyklėles, ugdymo planus, teikti ugdymo paslaugas. Kiti KMT nariai pasakė, kad žodis ugdymas čia vartojamas plačiaja prasme, į šią sąvoką įeina ir neformalus ugdymas.

KMT pirmininkas siūlė balsuoti: Kas už tai, kad pritarti N. Poškutės-Jukumienės formuluotei: Skatinti Klaipėdos vizualaus meno kūrėjų organizacijų veiklą, vystančią miesto vizualinę ir bendrąją kultūrą.

Įvyko balsavimas: 2 už.

Kas už tai, kad pritarti M. Tumšio pasiūlytai formuluotei: Skatinti Klaipėdos vizualiųjų menų (dailės, fotografijos, tarpdisciplininio meno) kūrėjų ir organizacijų veiklą, vaikų ir jaunimo meninį ugdymą, vystyti miesto vizualiųjų menų ir bendrąją kultūrą.

Įvyko balsavimas: 4 už, 2 prieš, 1 susilaikė.

NUTARTA: Po diskusijų nutarta pakoreguoti N. Poškutės-Jukumienės siūlomą programos tikslo aprašymą taip : „Skatinti Klaipėdos vizualiųjų menų (dailės, fotografijos, tarpdisciplininio meno) kūrėjų ir organizacijų veiklą, vaikų ir jaunimo meninį ugdymą, vystyti miesto vizualiųjų menų ir bendrąją kultūrą.“

KMT pirmininkas siūlė balsuoti ir nuspręsti kurią formuluotę pasirinkti iš dviejų – 2017 m. formuluotę ar po ilgų svarstymų N. Poškutės Jakumienės ir M. Tumšio suformuluotą variantą:

1. kas už tai, kad pritarti 2017 m. programos tikslų formuluotei: Skatinti Klaipėdos vizualiųjų menų (dailės, fotografijos, tarpdisciplininio meno) sklaidą, vaikų ir jaunimo meninį ugdymą, vystyti miesto vizualiųjų menų ir bendrąją kultūrą.

Įvyko balsavimas: už tokią programos tikslo formuluotę nebalsavo nei vienas KMT narys.

2. **Kas už tai, kad pritarti N. Poškutės-Jukumienės projekto ir M. Tumšio pasiūlytai formuluotei:** Skatinti Klaipėdos vizualiųjų menų (dailės, fotografijos, tarpdisciplininio meno) kūrėjų ir organizacijų veiklą, vaikų ir jaunimo meninį ugdymą, vystyti miesto vizualiųjų menų ir bendrąją kultūrą.

Įvyko balsavimas: 5 už, 2 prieš.

NUTARTA: pritarti šiai formuluotei: Skatinti Klaipėdos vizualiųjų menų (dailės, fotografijos, tarpdisciplininio meno) kūrėjų ir organizacijų veiklą, vaikų ir jaunimo meninį ugdymą, vystyti miesto vizualiųjų menų ir bendrąją kultūrą.

KMT pirmininkas, dr. J. Genys, siūlė aptarti pirmąjį reikalavimą programų projektams: ar palikti reikalavimą organizacijai, kad veikla Klaipėdoje būtų vykdyta ne trumpiau kaip 3 metus.

D. Molytės-Lukauskienės nuomone, 3 metų laikotarpis per ilgas, todėl siūlo trumpinti iki 1 arba 2 metų.

N. Poškutė-Jukumienė pasiūlė visai nenurodyti metų.

Kristina Jakštė, atkreipė dėmesį, kad šitas punktą yra aktualus klaipėdiečių organizacijoms.

E. Deltuvaitė pakomentavo, kad programos tiksluose jau nurodyta, kad veiklos turės būti skirtos Klaipėdai.

M. Tumšys atkreipė dėmesį, kad diskutuojama apie 3-metę programą, tai gal ir logiška, kad veikla Klaipėdoje iki tol būtų ne trumpesnė nei 3 metai.

V. Balsys siūlė palengvinti ekspertams darbą ir palikti 3 metų reikalavimą.

Vyko alternatyvus balsavimas. KMT pirmininkas siūlė balsuoti: Kas už tai, kad liktų formuluotė „veikia Klaipėdoje ne trumpiau nei 3 metus“.

Įvyko balsavimas: 5 už.

Kas už tai, kad liktų formuluotė „veikia Klaipėdoje ne trumpiau nei 2 metus“.

Įvyko balsavimas: 2 už.

NUTARTA: palikti formuluotę: „veikia Klaipėdoje ne trumpiau nei 3 metus“.

KMT pirmininkas pristatė 3-ią programų reikalavimą, kuriame, lyginant su pirminiu variantu, nuo 50% sumažinta iki 20% dalyvių, kuriuos sudaro jaunieji vietos ir kitų miestų bei šalių menininkai.

N. Poškutė-Jukumienė paaiškino, kad apžvelgė Klaipėdoje veikiančių vizualiųjų menų organizacijų menininkų amžių ir konstatuoja, kad jaunųjų menininkų yra labai maža dalis, o jie nepasipildo taip greitai, kaip norėtųsi.

M. Tumšys taip pat pritarė, kad 50% būtų per daug, siūlo ieškoti kompromisinio varianto, pvz. 30%.

Vyko alternatyvus balsavimas. KMT pirmininkas siūlė balsuoti: Kas už tai, kad reikalavimuose palikti, kad ne mažiau kaip 20% programos dalyvių sudarytų jaunieji menininkai?

Įvyko balsavimas: 5 už.

Kas už tai, kad reikalavimuose palikti, kad ne mažiau kaip 30% programos dalyvių sudarytų jaunieji menininkai?

Įvyko balsavimas: 2 už.

NUTARTA: palikti formuluotę: kad ne mažiau kaip 20% programos dalyvių sudarytų jaunieji menininkai.

4-ame reikalavime pirminiame variante (2017 m. projekte) kalbama apie 8, vėlesniame, ne mažiau kaip 4-6 personalines ar grupines vizualiųjų menų parodas. N. Poškutės-Jukumienės nuomone, 8 parodos metams yra nerealaus skaičius, nes tai per metus sudarytų 8 mėnesius programos, neliktų laiko kitoms veikloms modeliuoti. N. Poškutės-Jukumienės nuomone, skaičius 8 nurodo ne turinį ir kokybę, o tik kiekį.

E. Deltuvaitė atkreipė dėmesį į sąvoką „projektas“ ir prašė jį patikslinti. N. Poškutė-Jukumienė atsakė, kad turinį turi vertinti ekspertai.

R. Žiubrys pasakė, kad būtina nurodyti konkretų skaičių.

K. Jakštė pastebėjo, kad parodos ir projektai yra netolygūs dalykai, kad juos atskirti kableliu.

N. Poškutė-Jukumienė atkreipė dėmesį, kad nebuvo rastas tikslesnis žodis, apibendrinantis įvairias veiklas (workshop'ai, rezidencijos, instaliacijos, parodos, akcijos ir t.t.) nei projektai.

M. Tumšys pasiūlė šią sąvoką pavadinti meno ar meniniais projektais. KMT nariai pritarė bendru sutarimu, kad meniniai projektai būtų aiškesnis apibūdinimas.

E. Deltuvaitė pasakė, kad kuo labiau mažinami rodikliai, tuo didesnė rizika kyla netvirtinti tokios programos, nes kitų programų kontekste ji atrodo silpnesnė.

KMT pirmininkas siūlė balsuoti: Kas už tai, kad reikalavimuose palikti ne mažiau nei 4 parodas ir 2 meninius projektus?

Įvyko balsavimas: 3 už.

Kas už tai, kad reikalavimuose palikti ne mažiau nei 4 parodas ir 4 meninius projektus?

Įvyko balsavimas: 3 už. Pirmininkas balsavo už.

NUTARTA: palikti formuluotę: ne mažiau kaip 4 parodos ir 4 meniniai projektai.

5-ame reikalavimo pirminiame variante reikalaujama 4, vėlesniame, 2 edukacinių programų. Dr. J. Genys akcentavo, kad edukaciją reikėtų suprasti nevienareikšmiškai: edukacija gali vykti ne tik rodant sukurtą produktą ir plačiąja prasme, kai edukuojama visuomenė, bendruomenė, miestiečiai.

R. Žiubrys pasiūlė palikti 4 edukacines programas taip, kaip yra muzikos ir teatro programų aprašymuose.

KMT pirmininkas pasiūlė balsuoti: Kas už tai, kad reikalavimuose palikti ne mažiau nei 4 edukacines programas (400 lankytojų)?

Įvyko balsavimas: bendru sutarimu šiai formuluotei pritarta.

N. Poškutės-Jukumienės pasiūlyme atsirado naujas 6 reikalavimas: „per metus rengiamose parodose, meniniuose projektuose turi dalyvauti ne mažiau nei 20% užsienio šalių menininkai“. Kadangi anksčiau diskutuotuose reikalavimuose rodikliai buvo pakelti, N. Poškutė-Jukumienė pasiūlė naikinti šį kriterijų.

R. Žiubrys pritarė, kad 20% užsienio šalių menininkų yra labai didelis rodiklis.

M. Tumšys pasiūlo palikti bent 10%, nes tai parodo ambiciją ir siekiamybę.

KMT pirmininkas siūlė balsuoti: Kas už tai, kad reikalavimuose palikti 10% užsienio šalių menininkų?

Įvyko balsavimas: bendru sutarimu visi už.

Vyko diskusija dėl veiklų vertinimo kriterijų ir jų balų 7 punkto, kadangi jis panašus į 6 punktą. Visi sutinka, kad užtenka užvardinimo „organizacijos“, išbraukiant susmulkinimą „įstaigos, asociacijos“.

NUTARTA: bendru sutarimu patikslinti 7 punktą, aprašyme išbraukiant „(įstaigos, organizacijos)“.

Prie „kitos sąlygos“ pasiūlyta išbraukti žodį „sudėtingumo“. M. Tumšys akcentavo, kad toks žodis nekuria pozityvumo.

KMT pirmininkas siūlo balsuoti: Kas už tai, kad priimti pilną pataisytą sąlygų projektą
[vyko balsavimas: 5 už, 2 susilaiko.

NUTARTA: priimti pataisytą „Vizualiųjų menų programų rėmimo“ sąlygų projektą.

Posėdžio pirmininkas

dr. Jonas Genys

Posėdžio sekretorė

Dalia Želvytė-Mockuvienė
